

voor het leven
Sociale Verzekeringsbank

Raad van Bestuur
Van Heuven Goedhartlaan 1
Postbus 1100
1180 BH Amstelveen
Telefoon [REDACTED]
Fax [REDACTED]
Internet: www.svb.nl

Aan de staatssecretaris van het
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
de heer B. van 't Wout
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

datum
14 december 2020

ons kenmerk
RvB.109/20/CvdL/ptb

Betreft: Uitvoeringstoets in verband met het amendement op wetsvoorstel "fraudevorderingen"

Mijnheer de Staatssecretaris,

Met uw brief van 9 oktober 2020 (kenmerk: 2020 - 0000126687) heeft u de SVB verzocht om een uitvoeringstoets uit te brengen op het amendement van de leden Peters en Bruins (Vergaderjaar 2019-2020, 35 374, nr. 11) dat is aangenomen bij de behandeling van het wetsvoorstel *Wijziging van de Participatiewet in verband met het uitsluiten van fraudevorderingen bij de vermogenstoets*.

Ik dank u voor de mogelijkheid om een uitvoeringstoets uit te kunnen brengen op het amendement.

Het amendement maakt het voor gemeenten, UWV en SVB in de uitvoering van de socialezekerheidswetten mogelijk om met betrekking tot vorderingen wegens overtreding inlichtingenplicht mee te werken aan minnelijke schuldenregelingen tegen finale kwijting, tenzij er sprake is van opzet of grove schuld.

De SVB heeft eerder gepleit voor een ruimere mogelijkheid om mee te werken aan een minnelijke schuldregeling.¹

Gevolgen

De SVB ontvangt sinds 2017 ca. 120 verzoeken per jaar om mee te werken aan een minnelijke schuldregeling, waarvan de SVB in ca. 100 mee kan werken. Jaarlijks wordt gemiddeld een bedrag van €105.000 kwijt gescholden als gevolg van een minnelijke schuldregeling. De SVB verwacht dat gemeenten vaker een verzoek tot meewerken gaan doen en het aantal verzoeken en de omvang van het kwijt te schelden bedrag met een factor 5 toenemen. De SVB zal de ontwikkeling van het aantal verzoeken monitoren.

Minnelijke schuldregeling is een procedure die voornamelijk handmatig wordt uitgevoerd. Of er sprake is van opzet of grove schuld, wordt bij het bepalen van de hoogte van de op te leggen boete bepaald. Op basis hiervan kan de SVB bepalen of kan worden meegewerkt aan een minnelijke schuldregeling. Aangezien opzet of grove schuld zelden wordt aangetoond, is de verwachting dat de SVB aan de meeste verzoeken tot minnelijke schuldregeling kan meewerken.

De SVB dient de instructies voor medewerkers aan te passen en de medewerkers hierover te informeren. Er zijn geen aanpassingen aan de informatiesystemen nodig.

¹ Zie uitvoeringstoets *aanpassing van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)*, SVB, 18 juli 2019

voor het leven
Sociale Verzekeringsbank

Uitvoerbaarheid

De SVB acht de met het amendement aangebrachte wijziging van het wetsvoorstel goed uitvoerbaar en handhaafbaar.

De SVB verzoekt ook in de Remigratiewet de mogelijkheid op te nemen om mee te werken aan een minnelijke schuldregeling. Hierin voorziet de Remigratiewet nu niet.

In de bijlage treft u enkele juridische kanttekeningen en aanbevelingen.

Invoeringsdatum

De beoogde invoeringsdatum is 1 april 2021. Dit wordt uitvoerbaar geacht.

Uitvoeringskosten

Eenmalige uitvoeringskosten

De eenmalige uitvoeringskosten zijn beperkt tot het aanpassen van werkinstructies en maken onderdeel uit van het gebruikelijke beheer en onderhoud.

Structurele uitvoeringskosten

De verwachting is dat de toename van het aantal verzoeken om mee te werken aan een minnelijke schuldregeling leidt tot een extra inzet van 200 uur per jaar. Gelijktijdig is de verwachting dat minstens een zelfde hoeveelheid werk vervalst. Het terugvorderen van openstaande vorderingen neemt, omdat deze worden kwijtgescholden als gevolg van het meewerken aan minnelijke schuldregelingen. De SVB verwacht geen gevolgen voor de personele bezetting.

Administratieve lasten

De SVB kan vaker meewerken aan een minnelijke schuldregeling. Voor burgers betekent dat een grote verlichting van administratieve lasten.

Voor gemeenten heeft de wijziging tot gevolg dat ze burgers met schuldenproblematiek beter kunnen helpen. Om de administratieve lasten van gemeenten te beperken, onderzoekt de SVB of aangesloten kan worden bij het Schuldenknooppunt van NVVK.

Voor vragen over of een toelichting kan contact opgenomen worden met [REDACTED]

Ik vertrouw erop u hiermee van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,
Sociale Verzekeringsbank

Lid Raad van Bestuur

Bijlage I – Juridische opmerkingen en aanbevelingen

Boete of aangifte laten vervallen als onderscheidend criterium

De SVB geeft in overweging om te bezien of het door het amendement geïntroduceerde nieuwe criterium "opzet of grove schuld" in plaats van "gesanctioneerde schending" ook op andere plaatsen in de socialezekerheidswetgeving een duidelijke plaats en codificering vergt. Dat zou kunnen door - bijvoorbeeld met een Nota van Wijziging bij de Verzamelwet SZW 2021 - de bepalingen in het tweede lid van de artikelen 24c AKW, 25 AOW en 55a ANW² te laten vervallen vanaf het woord "en"³. Daarmee wordt voortaan voorkomen dat ook met kwijtschelding medewerking aan een minnelijke regeling mogelijk wordt als sanctionering bij opzet of grove schuld abusievelijk achterwege is gebleven of wegens verjaring niet mogelijk is.

Tevens kan daarbij worden gedacht aan de uitbreiding van situaties waarbij de medewerking aan een minnelijke schuldregeling met terugwerkende kracht wordt ingetrokken. Op dit moment somt artikel 25, derde lid, AOW – evenals gelijklopende bepalingen in andere socialezekerheidswetten – limitatief een drietal omstandigheden op waarbij het besluit tot afzien van (verdere) terugvordering moet worden ingetrokken. Deze intrekking heeft tot gevolg dat de oorspronkelijke terugvordering alsnog moet worden terugbetaald.

Omdat op grond van de huidige wetgeving niet kan worden meegewerkt aan een minnelijke schuldregeling in geval van gesanctioneerde schending van de inlichtingenplicht, is eventuele recidive niet eveneens opgenomen als grondslag voor intrekking van het besluit om af te zien van (verdere) terugvordering. In de bepalingen over het meewerken aan een minnelijke schuldregeling bij boetevorderingen, welke medewerking momenteel al mogelijk is als de boete is opgelegd wegens schending van de inlichtingenplicht behoudens opzet of grove schuld, is wel voorzien in recidive. Artikel 17c, dertiende lid, AOW⁴ bepaalt immers dat het besluit tot kwijtschelding van de boetevordering als gevolg van medewerking aan een minnelijke schuldregeling wordt ingetrokken of ten nadele van de betrokkene wordt herzien als binnen vijf jaren na het besluit tot kwijtschelding wederom een overtreding wegens een zelfde gedraging wordt begaan zoals bedoeld in artikel 17c, lid 6 AOW. De SVB geeft, uit oogpunt van harmonisatie, in overweging de in artikel 17c, dertiende lid, AOW opgenomen recidiveomstandigheid ook toe te voegen aan de opsomming in artikel 25, derde lid, AOW en daarbij artikel 17c, lid 6 AOW van overeenkomstige toepassing te verklaren. Uiteraard met de zelfde aanpassingen van de gelijklopende bepalingen in andere socialezekerheidswetten.

Harmonisatie termijnen

De SVB vraagt zich af hoe de door het amendement aangebrachte wijziging in de socialezekerheidswetten zich verhoudt tot, en laat rijmen met andere bepalingen en termijnen in de dezelfde wetten en in de Faillissementswet. Met name wanneer in het kader van de minnelijke schuldregeling wordt gekozen voor het omruilen van de verschillende schulden voor één schuld in de vorm van een saneringskrediet. Dat wil zeggen niet voor de ook bij de wettelijke schuldsanering geldende termijn van 36 maanden.

² Hetzelfde geldt uiteraard dan voor de gelijklopende bepalingen in de andere socialezekerheidswetten.

³ Artikel 25, lid 2, AOW (en gelijklopende bepalingen in de andere socialezekerheidswetten) zou dan kunnen gaan luiden: *Het eerste lid is niet van toepassing indien een vordering is ontstaan door het opzettelijk of door grove schuld niet nakomen door de pensioengerechtigde van de verplichting, bedoeld in artikel 49.*

⁴ Evenals gelijklopende boetebepalingen in andere socialezekerheidswetten.

De Faillissementswet vergt in artikel 288, lid 1, onder b voor toelating tot de wettelijke schuldsanering dat de schuldenaar te goeder trouw is geweest met betrekking tot zowel het ontstaan als het onbetaald laten van zijn schulden. In de praktijk beperkt de insolventierechter zijn toets aan deze bepalingen tot nalaten en gedragingen in de afgelopen vijf jaar.

Artikel 3 lid 3 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening geeft gemeenten de mogelijkheid om een schuldenaar met fraudeschulden toegang te weigeren tot de schuldhulpverlening. De SVB geeft graag in overweging om de momenteel onbegrensde periode waarin dit mag, eveneens te beperken tot 5 jaar en ook hier duidelijk(er) te maken dat de weigering alleen van toepassing is bij opzet (of grove schuld).

Het zelfde geldt voor de termijnen waarbij de socialezekerheidswetten zelf kwijtschelding toestaan na 3, 5 of (reeds ook bij schending van de mededelingsplicht zonder onderscheid tussen opzet of grove schuld en andere situaties) pas na verloop van een 10 jaar⁵

Ook hier zou een onderscheid tussen opzet of grove schuld en andere situaties gepast zijn om te voorkomen dat in gelijke situaties van schending zonder opzet of grove schuld personen uiteindelijk nadeliger worden behandeld indien zij - mogelijk door een andere attitude of het zich getroosten van forse inspanningen - een problematische schuldsituatie of het schuldhulpverleningscircuit hebben weten te vermijden. Zij zijn maximaal 10 jaar gebonden aan aflossing hetgeen in een schril contrast staat tot de schone-lei-doctrine in de WSNP (36 maanden). Dat contrast is nog groter indien in het kader van een minnelijke schuldregeling met een saneringskrediet al veel eerder kwijtschelding wordt verkregen dan na de ook in de NVVK-gedragscode genoemde termijn van 36 maanden waarin wordt toegezien dat geen nieuwe schulden worden gemaakt en zo veel mogelijk voor aflossing wordt opgespaard.

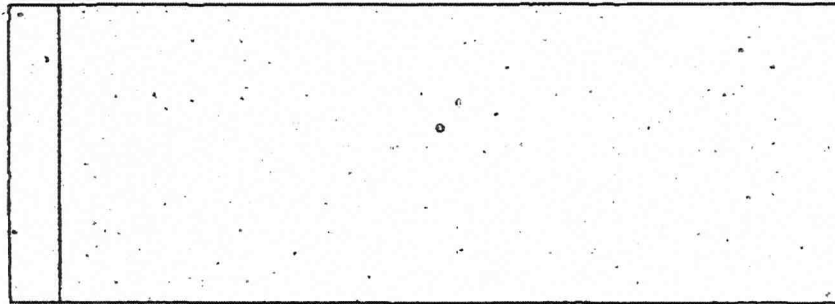
⁵ Zie artikel 24, lid 3 AOW en gelijklopende bepalingen in de andere socialezekerheidswetten.

Sociale Verzekeringsbank

Raad van Bestuur
Postbus 1100, 1180 BH Amstelveen

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

MINISTERIE VAN SZW
17 DEC. 2020
SCANPLAZA

A07DC #X830X0X#00#0000#

9807-EN 06.08

RX1CC #X930X0X#00#0000#

Is deze post niet voor u?

Volgt u dan alstublieft deze drie stappen:

1. De geadresseerde

is niet bekend op dit adres

is overleden

is verhuisd naar:

Straat en huisnummer _____

Postcode en plaats _____

2. Schrijf voorop de envelop 'retour afzender'

3. Stop de envelop in een brievenbus

Bedankt voor uw moeite!